

**Erasmi a Chokier Tractatus iurisdictionis ordinariae in
exemptos, illorumque exemptione ab ordinaria
iurisdictione**

in duos tomos distinct.

Quo Praeter Varias Ac pervtiles Additionibus praecipuis & in foro
potissimum occurentibus Tomi primi Quaestionibus annexas, etiam S.
Rotae Romanae Decisiones Novissimae De Eadem materia editae, &
singulari studio selectae continentur - Hac postrema editione
praecedentibus duobus Tomis primum additus

Chokier, Érasme de

Coloniae Agr., 1684

Decisio CXXVI. De Jurisdictione Episcopi in cognitione causarum
criminalium & matrimonialium infra limites suæ Diœcesis, quando illi
obstet immemorabilis, quadragenaria seu privilegium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61921](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61921)

DECISIO CXXVI.

De Jurisdictione Episcopi in cognitione causarum criminalium & matrimonialium infra limites suæ Diœcesis, quando illi obstat immemorabilis, quadragenaria seu privilegium.

R. P. D. COCCINO.

Theatina Jurisdictionis de Attissa.

Veneris 5. Decembris 1614.

SUMMARIUM.

1. Cause matrimoniales & criminales Episcopi tantum examini relinquuntur. 3. Privilegium & possessio quadragenaria cognoscendi causas criminales & matrimoniales quando præjudicat Episcopo, & num. 4.
2. Episcopus manutentendus est in possessione cognitionis causarum criminalium & matrimonialium, donec de

Sacrum Concilium Tridentinum *sess. 24. cap. 20. in §. ad h. ec. de reformatione* disponit, quod causæ matrimoniales, & criminales non Decani, Archidiaconi, aut aliorum inferiorum judicio, sed Episcopitantum examini, & jurisdictioni relinquuntur, & cum Congregatio Illustrissimorum Interpretum aliàs censuerit, quod Concilium non tollit immemorabilem, dubitari contingit in hac causa. 17. Decembris 1612. an idem esset dicendum de quadragenaria cum titulo sive privilegio, quare Rota censuit hunc articulum, tanquam proprium discutendum in dicta sacra Congregatione, quæ censuit per Concilium esse sublatam e quadragenariam cum titulo seu privilegio.

Unde stante hac resolutione dubitavi, an Reverendiss. Domino Archiepiscopo quoad causas hujusmodi esset danda manutentio, & Rota censuit affirmativè respondendum, & sic recessit ab alia decisione facta sub die 12. Decembris 1612

Nam

Nam cum locus Attilla sit intra fines Diocesis Theatinae, ut fuit in hac causa firmatum, R. D. Archiepiscopus habet intentionem fundatam, nedum in jure communi, ut in cap. omnes Basilica. 16. quest. 7. sed etiam ex dispositione Concilii Tridentini loco citato, quare si non potest denegari manentio, ut in eodem cap. cum persona de privileg. in 6. & in terminis Congregatio Illustrissimorum Interpretum, dum voluit, quod donec cognoscitur super immemorabili per tres conformes, Episcopus manentetur, quia pro eo stat ratio, mens, & verba Concilii, cujus decretum secuta fuit Rota in causa Marsicana jurisdictionis. 16. Maji 1607. coram R. P. D. Manzanedo, & alias sapientis, & presertim in alia Theatina coram me.

Neque relevat, quod Reverendissimus D. Archiepiscopus nitatur solâ assistentiâ juris communis, inferior autem ostendat privilegium, & possessionem quadragenariam, in qua est manentendus, ut in dicto C. cum persona, ubi Anchar. in secundo notab. quod est fundamentum alterius decis. quia objectum procederet in privilegio, & in possessione, quæ non inficeretur per decretum irritans propositum in Concilio, quod cum sit insertum in corpore juris, inficit titulum, & possessionem, But. decis. 180. num. 4. lib. 3. Sarnen. in reg. de trien. quest. 31. vers. est advertendum, & dixit Rota in causa Salamantina fructuum 9. Martii 1587. coram. bon. mem. Gispio.

Quantum attinet ad causas civiles, placuit DD. quod informaretur super præscriptione, & privilegio &c.

Ad part. 5. Quæst. 33. junctâ quæst. 50. Additio.

Observa, non esse necessariam probationem, dum in genere quæritur, num locus sit in aliqua Diocesi, id enim de jure præsumitur, Felin. in cap. grave num. 6. vers. imò debetur. de offic. iud. Rota decis. 552. num. 3. par. 4. tom. 3. recent. Similiter neque ullis opus est argumentis ad probandam existentiam in Diocesi contra illum, qui simplicem exemptionem prændit, eo ipso enim fatetur locum in Diocesi existere, ut in decis. 491. numero 1. par. 1. & decis. 330. num. 5. par. 15. recent. Unde restat, ut necessitas illa probandi restringatur vel ad casum, quo agitur contra Episcopum super exemptione totali & plenariâ, vel ad alium, quo unus Episcopus contra alterum agit super loco quomodolibet controverso: prior tamen casu adhuc præsumptio juris est pro Episcopo viciniori. Natta conf. 677. numero 17. Fagnan. in cap. nullus. num. 23. & 24. de Paroch. Rotam Adriem. jurisd. 22. Junii 1622. coram Pirovano, & in d. decis. 552. num. 4. par. 4. tom. 3. recent.